

Sygn. akt III RC 50/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym : Przewodniczący : SSR Robert Kłosowski

Protokolant : pracownik sądowy Joanna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko D. M.

o nakazanie dopuszczenia małżonka do korzystania z mieszkania w celu zaspokojenia potrzeb rodziny

ORZEKA

oddala powództwo.

/-SSR Robert Kłosowski -/

Sygn. akt III RC 50/16

UZASADNIENIE

Powód M. M. (1) wniósł przeciwko pozwanej D. M. pozew o dopuszczenie do korzystania z mieszkania znajdującego się w budynku Nr (...) oznaczonego jako lokal Nr (...) w celu „zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych”.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż strony zawarły w 1996 r. związek małżeński, zaś od 23 grudnia 2002 r. pozostają w separacji orzeczonej na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie VI RC 1040/02. Mimo orzeczonej separacji pozwany zamieszkuje we wspólnym lokalu stron przyznanym na zasadzie najmu komunalnego w trakcie trwania małżeństwa. Po orzeczonej separacji powód mieszkał wspólnie z rodziną we wskazanym mieszkaniu aż do dnia 12 lipca 2015 r. Tego dnia, gdy powód powracał do domu po załatwieniu ważnej sprawy pozwana nie wpuściła go do domu. M. M. (1) w związku z powyższym zmuszony jest zamieszkiwać u znajomych, niekiedy śpi w piwnicy. W związku z zaistniałą sytuacją powód nie ma zaspokojonych swoich potrzeb mieszkaniowych.

Pozwana D. M. na rozprawie w dniu 21 czerwca 2016 r. wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazała, iż jej związek z powodem faktycznie się rozpadł. Przedmiotowe mieszkanie zajmuje na podstawie umowy najmu, zawartej przez nią w trakcie trwania małżeństwa, już po orzeczonej separacji. Jest w konflikcie z powodem, a jej postawa polegająca na odmowie korzystania z mieszkania wynika z niewłaściwego zachowania męża.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. M. (1) i pozwana D. M. zawarli związek małżeński w dniu 27 kwietnia 1996 r. w L.. Ze związku tego stronom urodziła się dwójka dzieci M. M. (2) ur. (...) i M. M. (3) ur. (...)

/bezsporne, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 6, akt VI RC 1040/02, odpisy aktu urodzenia k. 7-8/

Wkrótce po zawarciu małżeństwa pomiędzy stronami zaczęło dochodzić do konfliktów spowodowanych zachowaniem powoda, który nadużywał alkoholu, wywoływał awantury oraz dopuszczał się popełniania przestępstw. Kilkakrotnie w związku ze zgłoszeniem pozwanej wzywana była na interwencje policja. Od 30 marca 1999 r. przez okres ok. 4 lat powód odbywał karę pozbawienia wolności przebywając w zakładzie karnym. W tym czasie odwiedzał rodzinę (żonę i dzieci) będąc na kilkudniowych przepustkach średnio 1-2 razy w miesiącu. D. M. w związku z zachowaniem męża wniosła w dniu 11 czerwca 2010 r. o orzeczenie separacji. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie VI RC 1040/02 orzeczono separację stron z winy powoda. Wyrok uprawomocnił się w dniu 5 lutego 2003 r.

/dowód : wywiad kuratora k. 24 akt VI RC 1040/02, wyrok SO w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2002 r. k. 60 akt VI RC 1040/02/

W czasie pobytu powoda w zakładzie karnym, również po orzeczonej separacji wzajemne relacje stron uległy poprawie. M. M. (1) w czasie przepustek (najczęściej 2-3 dni) przyjeżdżał do domu, bawił się z dziećmi, wychodził z nimi na spacer i nie nadużywał alkoholu. Po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności przez M. M. (1) strony postanowiły dać sobie szansę na dalsze funkcjonowanie w związku. Przez szereg lat wzajemne relacje małżonków M. układały się względnie poprawnie. Pomiedzy małżonkami dochodziło do konfliktów na tle relacji pozwanej z jej rodziną, odwiedzin brata pozwanej itd. M. M. (1) zaczął również ponownie nadużywać alkoholu, co nie było akceptowane przez jego żonę. Począwszy od 2014 r. relacje pomiędzy małżonkami ostatecznie i trwale się pogorszyły. D. M. oświadczyła mężowi, iż nie chce dłużej z nim być. Pomimo tego strony nadal zamieszkiwały razem. M. M. (1) nadal nadużywał alkoholu. W dniu 28 kwietnia 2015 r. pozwana odmówiła wpuszczenia męża do domu, albowiem ten był w stanie nietrzeźwości. Powód wezwał na interwencje policję. Ostatecznie po przeprowadzonej rozmowie D. M. zdecydowała się wpuścić M. M. (1) do domu. W dniu 20 maja 2015 r. ponownie doszło do awantury pomiędzy stronami spowodowanej zachowaniem powoda, który nietrzeźwy wrócił do domu. Po interwencji policji M. M. (1) sam zrezygnował z próby wejścia do mieszkania i oddalił się. Do kolejnej interwencji policji doszło w dniu 30 maja 2015 r. Będący w stanie nietrzeźwości M. M. (1) wszczął awanturę. Po policję zadzwonił wówczas syn stron M.. Przed przyjazdem policji powód oddalił się z mieszkania. W dniu 24 czerwca 2015 r. policję na interwencje wezwał powód, zarzucając że żona go wyzywa. W dniu 8 lipca 2015 r. doszło do kolejnej interwencji policji wezwanej przez syna stron M.. Powodem wezwania było zachowanie pozwanego M. M. (1). ZW związku ze stale pogarszającymi się relacjami stron, nadużywaniem alkoholu przez powoda pozwana D. M. postanowiła w dniu 25 lipca 2015 r. nie wpuszczać męża do domu. Sytuacja taka trwa do dziś. Pozwany zamieszkiwał u znajomych, a następnie wspólnie z kolegą wynajął kawalerkę przy ul. (...) w L..

/ dowód : informacja MOPS w L. k. 28, informacja policji wraz z dołączonymi wydrukami z interwencji policji k. 34-36 oraz 39-47 zeznania pozwanej k. 23/

W mieszkaniu przy ul. (...) w L. zamieszkuje obecnie pozwana D. M. wraz z synami stron. Starszy syn M. jest osobą niepełnosprawną, upośledzoną umysłowo w stopniu umiarkowanym. Potrafi wykonywać drobne czynności w życiu codziennym (umycie się, ubranie) wymaga jednak stałego nadzoru i opieki ze strony innych osób. Synem stron opiekuje się pozwana. Młodszy syn stron M. ma 17 lat i jest zdrowy. Zachowanie starszego syna stron od czasu opuszczenia domu przez pozwanego uległo pewnej poprawie, jest on spokojniejszy, nie pragnie powrotu ojca do domu. Młodszy syn M. deklaruje, że w razie powrotu ojca do domu on z niego ucieknie.

Powód M. M. (1) ma 55 lat. Został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z uwagi na lekkie upośledzenie umysłowe. M. M. (1) utrzymuje się z zasiłku stałego wypłacanego przez MOPS w kwocie 604 złote.

/dowód zeznania orzeczenie o niepełnosprawności k. 55 zeznania pozwanej k. 23/.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż postępowanie w niniejszej sprawie dotyczyło wyłącznie kwestii żądania dopuszczenia powoda M. M. (1) do korzystania z mieszkania zajmowanego przez pozwaną D. M. wraz z dziećmi. Mieszkanie to użytkowane jest na podstawie umowy najmu, której stroną jest pozwana D. M.. Poza przedmiotem rozważań tutejszego Sądu pozostały więc inne kwestie będące przedmiotem długiego konfliktu stron związane np. z życiem stron i kwestią winy za niekwestionowany rozkład pożycia małżeńskiego, czy też rozliczeń posiadanego majątku. Tego rodzaju roszczenia mogą być rozpoznawane w odrębnych postępowaniach o rozwód i następnie podział majątku wspólnego.

Należy podnieść wbrew antagonistycznej postawie stron w toku całego postępowania, iż zdaniem Sądu, przedstawiony powyżej stan faktyczny w zasadniczej, istotnej z punktu widzenia niniejszej sprawy części nie jest sporny, bądź też został wykazany dowodami z dokumentów, które nie były kwestionowane w toku prowadzonego postępowania. Strony zgadzają się bowiem co tego, iż w dniu 23 grudnia 2002 r. wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie VI RC 1040/02 orzeczona została separacja z winy powoda. W świetle zgodnych stanowisk stron nie ulega wątpliwości, iż pozostają oni w długotrwałym konflikcie i związek ich faktycznie się rozpadł. Strony przedstawiały rozbieżne stanowiska dotyczące przyczyn rozpadu ich związku, w szczególności M. M. (1) wskazywał na wyłączną przyczynę związaną z poznaniem innego mężczyzny przez pozwaną. D. M. z kolei podkreślała, iż związek stron rozpadł się faktycznie już wcześniej głównie z powodu zachowania powoda, który nadużywał alkoholu. Potwierdziła jednak, iż poznała nowego mężczyznę z którym koresponduje. Dokonując ustaleń w tym zakresie Sąd uznał za wiarygodne zeznania pozwanej, albowiem znajdowały one potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w sprawie, w szczególności informacji MOPS, wydruków z interwencji policji, czy też akt sprawy VI RC 1040/02. Należy wreszcie wskazać, iż sam powód nie kwestionował tego, iż w czasie części interwencji policji był on pod wpływem alkoholu.

Ustosunkowując się do żądania powoda wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 28¹ krio jeżeli prawo do mieszkania przysługuje jednemu małżonkowi, drugi małżonek jest uprawniony do korzystania z tego mieszkania w celu zaspokojenia potrzeb rodziny. Roszczenie osoby pozostającej w związku małżeńskim do korzystania z mieszkania nie ma więc charakteru bezwzględnie. Nie jest uzależnione od „niemożności zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych” jak podnosi powód, ale od potrzeb rodziny. W ocenie Sądu chodzi więc o takie sytuacje w których z uwagi na relacje pomiędzy małżonkami, w tym również posiadane dzieci, w konkretnych okolicznościach zamieszkanie drugiego małżonka razem z rodziną służyć będzie interesowi istniejącej rodziny. W niniejszej sprawie nie budzi zdaniem Sądu żadnych wątpliwości, iż z uwagi na cały szereg okoliczności w tym separację faktyczną pomiędzy stronami, istniejący konflikt, w tym również z dziećmi dopuszczenie do korzystania z mieszkania przez pozwanego nie będzie służyć zaspokajaniu potrzeb rodziny.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż strony znajdują się w separacji faktycznej (separację prawną orzeczono jeszcze w 2002 r.). Powód z pozwaną i jej dziećmi pozostaje w trwałym, długoletnim konflikcie, którego natężenie uniemożliwia im zgodne funkcjonowanie w jednej rodzinie. Tworzenia wspólnej rodziny z powodem M. M. (1) nie wyobraża sobie nie tylko pozwana, ale również młodszy syn stron, który w przypadku zamieszkania ojca zapowiedział ucieczkę z domu. Co istotne w świetle podnoszonego roszczenia stan ten jest wynikiem działań powoda M. M. (1), który najpierw dopuścił do tego, iż dzieci wychowywały się bez jego udziału (odbywał karę pozbawienia wolności) a następnie po daniu mu drugiej szansy przez pozwaną powrócił do wywoływania awantur i nadużywania alkoholu. Obecnie więc powód i pozwana są świadomi rozpadu wcześniej tworzonej rodziny. W ocenie Sądu więc wspólne zamieszkanie powoda z pozwaną i dziećmi nie służy celom rodziny, ale jest związane wyłącznie z potrzebą „zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych powoda”. Przekonanie Sądu w tym zakresie pogłębia fakt, iż właśnie taką potrzebę jako uzasadnienie pozwu wskazał powód.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż w przypadku prawomocnego orzeczenia separacji następuje modyfikacja przesłanek uprawniających małżonka pozostającego w separacji prawnej do żądania dopuszczenia go do korzystania ze wspólnego mieszkania. Separacja prawna oznacza bowiem rozdzielenie małżonków wobec zupełnego rozkładu ich pożycia (art. 61¹ krio) i uregulowanie relacji pomiędzy nimi bez zrywania związku małżeńskiego.

Orzeczeniu separacji towarzyszy więc zupełny rozpad więzi rodzinnych, co musi również znaleźć odzwierciedlenie w treści przepisów regulujących prawo do korzystania z mieszkania przez małżonka pozostającego w separacji. Stąd też uznać należy, iż w przypadku prawomocnego orzeczenia separacji uprawnienie z art. 28¹ krio gaśnie (tak też W. Borysiak komentarz do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, komentarz do art. 28¹ krio tezy 27 i 28 opublikowane LexisNexis 2014) Zgodnie bowiem z art. 61⁴ krio orzeczenie separacji ma takie same skutki jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód, chyba że ustawa stanowi inaczej. W stanie prawnym zaistniałym między stronami (prawomocne orzeczenie separacji) uprawnienia powoda do mieszkania mogą być wywodzone wyłącznie z treści art. 61¹ § 3 krio zgodnie z którym jeżeli wymagają tego względy słuszności małżonkowie pozostający w separacji zobowiązani są do wzajemnej pomocy. W ocenie Sądu analiza stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazuje, iż również względy słuszności nie przemawiają za udzieleniem powodowi pomocy w postaci dopuszczenia go do wspólnego korzystania z mieszkania, z uwagi na podnoszony przez niego brak możliwości mieszkaniowych. Separacja (prawna) stron została orzeczona z winy powoda. Także jego późniejsze zachowanie, w tym wywoływanie awantur, nadużywanie alkoholu, przyczyniły się do faktycznego rozpadu związku. Jakkolwiek powód jest w złym stanie zdrowia i dysponuje niewielkim dochodem to jest on w stanie, czego dowodzi stan faktyczny niniejszej sprawy samodzielnie zaspokoić swoje potrzeby mieszkaniowe np. poprzez wspólne wynajmowanie mieszkania. Z drugiej strony sytuacja pozwanej nie jest dużo lepsza, albowiem opiekuje się ona samodzielnie niepełnosprawnym synem stron. Uwzględnienie powództwa M. M. (1) spowodowałoby, iż wszelkie konsekwencje negatywnego zachowania powoda ponosić będzie nadal pozwana D. M. wraz z synami stron. W niniejszej sprawie więc uwzględnienie roszczenia powoda jest nawet sprzeczne z zasadami słuszności.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, iż roszczenie powoda M. M. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

/SSR Robert Kłosowski/